

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

Podgorica, 15. 02. 2023. godine

DODIJELJENA ODOBRENJA ZA KORIŠĆENJE RADIO-FREKVENCIJA IZ PIONIRSKIH 5G OPSEGA

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost uspješno je završila postupak javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža. Predmetni postupak aukcije spektra je pravovremeno započet, veoma ozbiljno i studiozno kreiran rukovodeći se načelima objektivnosti, transparentnosti, nediskriminatornosti, proporcionalnosti, obezbjeđivanja predvidivosti poslovnog ambijenta i ravnopravnih uslova za poslovanje operatora, te podsticanja efikasnog upravljanja i korišćenja ograničenih resursa.

Nakon opsežnih i detaljnih priprema, sprovedenih više krugova javnih konsultacija za zainteresovanom javnošću i subjektima, nakon što je Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma utvrdilo iznose početnih jednokratnih naknada za radio-frekvencije koje su bile predmet javnog nadmetanja, Agencija je dana 26. 10. 2022. godine Odlukom pokrenula postupak javnog nadmetanja. Shodno utvrđenim pravilima status kvalifikovanih ponuđača na aukciji spektra su stekli postojeći operatori: Crnogorski Telekom, Mtel i One Crna Gora. Aukcija je održana u periodu od 20. do 27. 12. 2022. godine tokom kog perioda je održano 5 primarnih i 1 dodatna runda u fazi glavne aukcije, te 2 runde u stepenu dodjele. Nakon završene aukcije spektra, Agencija je donijela Odluku o izboru ponuđača 12. januara 2023. godine, na osnovu koje su pobjednici na aukciji spektra uplatili u budžet Crne Gore iznos od 8.836.146 € i to: Crnogorski Telekom iznos od 3.108.000 €, One Crna Gora iznos od 2.977.998 € i Mtel 2.750.148 €.

Shodno rezultatima aukcije spektra, a nakon uplaćene jednokratne naknade u budžet Crne Gore, Savjet Agencija je na sjednici od 09. 02. 2023. godine donio predmetna odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, a koja su tokom današnje ceremonije upriličene u sjedištu Agencije uručena privrednim društvima „Crnogorski Telekom” a.d. Podgorica, „Mtel” d.o.o. Podgorica i „One Crna Gora” d.o.o. Podgorica. Period važenja predmetnih odobrenja je 15 godina.

Tokom ceremonije dodjele odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz, **izvršni direktor Agencije, Darko Grgurović** je istakao da je *“radio-frekvencijski spektar ograničeni prirodni resurs koji je shodno, Zakonu o elektronskim komunikacijama, država Crna*

Gora prenijela nadležnost upravljanja nad ovim resursom Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, kao nezavisnom regulatornom organu. Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom je djelatnost od javnog interesa i obuhvata postupke planiranja, dodjele, koordinacije, monitoringa i kontrole korišćenja radio-frekvencijskog spektra". Naročito je istakao činjenicu da je "od osnivanja 08. 03. 2001. godine pa do danas, Agencija je izgradila značajne ekspertske kapacitete u oblasti upravljanja radio-frekvencijskim spektrom", te da je to "značajan kapital za našu državu kako u fazi pristupnih pregovora tako i nakon sticanja članstva Crne Gore u Evropskoj uniji".

Ovom prilikom prezentovana je retrospektiva najvažnijih datuma vezanih za dodjelu radio-frekvencija za ekskluzivno korišćenje na čitavoj teritoriji Crne Gore, od osnivanja Agencije do danas. "Osim kreiranja potrebne regulative veoma važno je bilo i obezbjediti neophodne radio-frekvencijske resurse koji su bili potrebni za implementaciju najnovijih tehnologija i generacija mobilnih komunikacionih mreža od strane operatora. Za te raspoložive radio-frekvencijske resurse u periodu od osnivanja Agencije zaključno sa ovom aukcijom spektra mobilni operatori su u budžet Crne Gore uplatili ukupno nešto više od 101 miliona eura" – istakao je Grgurović.

Predsjednik Savjeta Agencije, Branko Kovijanić, je dao osvrt na cjelokupnost složenosti i obimnosti ovog postupka koji je sprovedla Radna grupa Agencije. "Od njenog osnivanja do danas Radna grupa je održala 31 sastanak u plenumu na kojim sastancima su zauzimali stavove i donosili rješenja za ovaj kompleksan i izuzetno zahtjevan proces, te razvijali i utvrđivali obimnu i složenu dokumentaciju, pravila, akte koji su bili sastavni dio ovog postupka. Mogu reći da je cjelokupan posao obavljen samostalno od strane Radne grupe, a kao podatak bih istakao i to da je u Dokumentaciji za javno nadmetanje bilo propisano 167 aukcijskih pravila, kojima je bio u potpunosti normiran

Od osnivanja EKIP-a u budžet uplaćeno preko 101 milion eura samo od jednokratnih naknada za korišćenje radio-frekvencija

2001. godina - Agencija je tadašnjim mobilnim operatorima ProMonteu GSM (sada One Crna Gora) i Monetu (sada T-Mobile) u administrativnom postupku dodijelila posebne licence za realizaciju 2G mreže, a operatori su platili jednokratne naknade u iznosu od po **8,5 miliona DEM, dakle, ukupno 17 miliona DEM;**

2007. godina – U postupku javnog tendera ProMonteu i T-Mobile-u dodijeljene posebne licence za 3G mreže za koje su **platili naknadu u ukupnom iznosu od 6,41 milion eura.** Na istom tenderu dodijeljena je i posebna licenca za realizaciju 2G i 3G mobilne mreže za koju je Mtel **platio 16 miliona Eura.**

Tokom **2007. godine i 2009. godine** Agencija je sprovedla dva javna tendera za dodjelu licenci za realizaciju mreže i pružanje usluga fiksnog bežičnog pristupa (FWA). Licence su dobili Mtel, Telenor, BBM, T-Mobile i Verat Net, a za dodjelu ovih licenci je plaćena jednokratna naknada u **ukupnom iznosu od 1,83 miliona eura.**

2012. godina - U postupku javnog tendera, mobilni operatori Telenor i Crnogorski Telekom su platili jednokratnu naknadu u **iznosu od 1,65 miliona eura.**

2016. godina - U postupku aukcije spektra, nakon 51 runde nadmetanja postignut je ukupni iznos jednokratne naknade za dodjelu odobrenja od **50,65 miliona eura.** Naknade su platili Crnogorski Telekom, Telenor i Mtel.

2017. godina - Sprovedeno je javno nadmetanje za ponovnu dodjelu radio-frekvencija iz opseg 3410-3600 MHz, na kome je Mtelu produženo odobrenje, za **iznos jednokratne naknade od 77,4 hiljade eura.**

2021. godina - Nakon 8 rundi nadmetanja, postignut je ukupni iznos jednokratne naknade za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija od **7,086 miliona eura.** Naknade su platili Crnogorski Telekom, One Crna Gora i Mtel.

2022. godina - Nakon 7 rundi nadmetanja, postignut je ukupni iznos jednokratne naknade za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija od 8.836.146 eura. Crnogorski Telekom je u budžet Crne Gore uplatio iznos od 3.108.000 eura, One Crna Gora iznos od 2.977.998 eura i Mtel 2.750.148 eura. Uvećanje cijene jednokratne naknade tokom aukcijskih rundi u odnosu na početne cijene koje je utvrdilo Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma je iznosilo 1.086.146,00 eura ili oko 14% od početne cijene za obuhvaćene blokove kategorija GA1 i GA3 iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz.

proces ove aukcije spektra. I pokazalo se da je sve bilo pripremljeno na izuzetno kvalitetan način” zaključio je Kovijanić.

Takođe je podsjetio da je sprovođenje aukcije spektra za tzv. pionirske 5G opsege bila aktivnost koju je i Vlada Crne Gore utvrdila Mapom puta za uvođenje 5G mobilnih komunikacionih mreža, koja je usvojena u decembru 2021. godine na predlog resornog Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma i shodno Programu rada ove Agencije. O saradnji Agencije i resornog Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma Kovijanić je rekao sljedeće: *“Podsjetiću i to da je Vlada Crne Gore na 40. sjednici održanoj 09. 02. 2023. godine, razmotrila Informaciju o ishodu aukcije za dodjelu radio-frekvencija iz pionirskih 5G opsega, pripremljenu od strane nadležnog Ministarstva. Tom prilikom je ocijenjeno da je postignuti rezultat premašio očekivanja. Dakle, sa aspekta struke možemo reći da je Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma kvalitetno postavilo i utvrdilo početne iznose naknada, te da se kroz sam postupak aukcije spektra došlo do iznosa jednokratnih naknada koje su plaćene budžetu Crne Gore koje odražavaju tržišnu vrijednost spektra pri datim uslovima dodjele”.*

Odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, koja su izdata sa periodom važenja od 15 godina operatorima je uručio predsjednik Savjeta Agencije, **Branko Kovijanić**, nakon čega su se **Stjepan Udovičić**, izvršni direktor Crnogorskog Telekoma, **Tatjana Mandić**, izvršna direktorica Mtela i **Brano Đurović**, izvršni komercijalni direktor One Crna Gora, obratili medijima. Sa aspekta njihovih interesa i poslovnih planova istakli su značaj postignutih rezultata i spektra koji su dobili na korišćenje, te iskoristili priliku da ukažu na stručnost u pripremi i transparentnom sprovođenju ovog važnog postupka.